

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Lukáše Hloucha, Ph.D. a JUDr. Václava Štencela, MA ve věci
navrhovatelky: **D. P.**, sídlem

zastoupena JUDr. Pavlína Kolátorová, advokátka
sídlem Chlumova 3, Jihlava

proti

odpůrci: **Městys Nová Říše**
sídlem Náměstí 40, Nová Říše

zastoupen JUDr. Jan Havlíček, Ph.D., advokát
sídlem Masarykovo náměstí 110/64, Jihlava

za účasti:

- 1) H. L., bytem
- 2) J. K., bytem
- 3) B. M.
- 4) B. V., oba bytem
- 5) F. B., bytem
- 6) B. P.
- 7) Z. P., oba bytem
- 8) V., s.r.o., IČ
- 9) M. F. bytem

o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – změny č. 2 Územního plánu Nová Říše
vydané dne 6. 3. 2018 usnesením zastupitelstva městyse Nová Říše č. 3/1/2018-ZM

takto:

I. Návrh se z a m í t á.

II. Navrhovatelka j e p o v i n n a zaplatit odpůrci na náhradě nákladů řízení částku **12 342 Kč**, a to ve lhůtě do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Jana Havlíčka, Ph.D., advokáta sídlem Masarykovo náměstí 110/64, Jihlava.

III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Navrhovatelka se návrhem doručeným Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) dne 19. 3. 2019 domáhala zrušení opatření obecné povahy – změny č. 2 Územního plánu Nová Říše vydané dne 6. 3. 2018 usnesením zastupitelstva městyse Nová Říše č. 3/1/2018-ZM (dále též „změna č. 2 územního plánu“ nebo „opatření obecné povahy“), a to jako vlastník pozemků parc. č., vše na listu vlastnictví č. x pro katastrálním území x.
2. Konkrétně navrhovatelka brojila proti napadené změně č. 2 územního plánu z toho důvodu, že došlo jejím prostřednictvím ke změně původně plánovaného umístění stavby v podobě čističky odpadních vod (dále též „ČOV“), včetně souvisejícího vybudování příjezdové komunikace, z méně zastavěné části městyse Nová Říše (Z26, Z52) do lokality vymezené plochami Z61 a Z62, které se nacházejí v blízkosti výše uvedených pozemků navrhovatelky, čímž ze strany odpůrce došlo k porušení legitimního očekávání při územním plánování a neproporcionálnímu zásahu do vlastnického práva navrhovatelky ve smyslu čl. 11 Listiny základních práv a svobod.

II. Návrh na zrušení opatření obecné povahy

3. Navrhovatelka předně namítala, že se její pozemky nacházejí v obydlené a klidné části městyse Nová Říše, která byla v předcházejícím územním plánu vymezena jako lokální biocentrum bez možnosti výstavby. Současně doplnila, že se v blízkosti nově určených ploch pro výstavbu ČOV (Z61, Z62) nachází dětské hřiště a pension určený pro rekreaci. Na základě těchto skutečností navrhovatelka argumentovala tím, že původní vymezení ploch pro výstavbu daného typu veřejně prospěšného zařízení mimo zastavěnou část městyse více odpovídalo místním poměrům, resp. zohledňovalo kolidující zájmy vlastníků sousedních pozemků.
4. V této souvislosti navrhovatelka doplnila, že realizace ČOV v nově určených plochách Z61 a Z62 povede nejen ke zhoršení kvality životního prostředí, ale bude mít rovněž negativní vliv na životní podmínky místních obyvatel, kteří budou obtěžováni

negativními vlivy souvisejícími s provozem a obsluhou daného zařízení (zejména nepříjemný zápach, hluk, vibrace a zvýšený provoz fekálních či jiných druhů těžkotonážních vozidel). Kromě toho nelze podle názoru navrhovatelky opomenout ani estetickou stránku věci, neboť bude výstavbou ČOV dosavadní krajinný ráz výrazně narušen.

5. Navrhovatelka proto považovala změnu č. 2 územního plánu za nepřiměřený zásah do jejího vlastnického práva k dotčeným pozemkům, neboť nebyla ze strany odpůrce respektována zásada subsidiarity a minimalizace zásahů při poměřování v kolizi stojících veřejných a soukromých zájmů.
6. Dále navrhovatelka považovala danou změnu územního plánu za nezákonnou rovněž s ohledem na skutečnost, že nebyly ze strany odpůrce řádně vypořádány všechny připomínky a námítky, které byly v rámci územního plánování ze strany navrhovatelky a osob zúčastněných na řízení uplatněny. Podle jejího názoru nelze v tomto ohledu považovat za dostatečné argumenty odpůrce založené výhradně na ekonomických faktorech a úspornosti nově zvolené varianty řešení, neboť nebyly nijak doloženy. Z těchto důvodů navrhovatelka krajskému soudu navrhla, aby výše uvedenou změnu č. 2 územního plánu zrušil a uložil odpůrci povinnost k náhradě nákladů soudního řízení.

III. Vyjádření odpůrce

7. V rámci svého vyjádření k návrhu na zrušení změny č. 2 územního plánu odpůrce předně poukázal na veřejný zájem na vybudování ČOV, což musí být při tvorbě územního plánu městyse Nová Říše zohledněno. Kromě toho je odpůrce na základě dotčených právních předpisů, vodohospodářských povolení k vypouštění odpadních vod a okolností na regionální úrovni povinen vybudovat ČOV do konce roku 2021.
8. Pokud se jedná o přemístění záměru výstavby daného zařízení do lokality vymezené plochami Z61 a Z62, postupoval odpůrce na základě doporučení projektanta společnosti V., s.r.o. ze dne 23. 6. 2016, doloženého krajskému soudu v listinné podobě. Konkrétně by mělo změnou umístění ČOV dojít ke snížení nákladů na výstavbu o přibližně 7 805 250 Kč, nepočítaje náklady, které by jinak vznikly v souvislosti s vykupováním dotčených pozemků v soukromém vlastnictví a zřizováním věcných břemen.
9. Odpůrce je dále toho názoru, že krajský soud není oprávněn posuzovat vhodnost funkčního využití pozemků na území městyse, neboť se jeho přezkumná činnost v souladu s ustálenou judikaturou omezuje pouze na posouzení toho, zda bylo jednání vůči navrhovatelce nepřiměřené či diskriminační. Nelze pak opomenout, že může být soukromý zájem při splnění zákonem stanovených podmínek omezen, a to dokonce způsobem přesahujícím spravedlivou míru. V této souvislosti odpůrce poznamenal, že se argumentace navrhovatelky vztahuje výhradně k jejímu pozemku na parc. č., který však k nově určeným plochám pro výstavbu a obsluhu ČOV nepřiléhá a nebude tedy daným záměrem přímo zasažen.
10. K tomu odpůrce doplnil, že je jeho povinností primárně vymezovat plochy sloužící veřejnosti na pozemcích ve vlastnictví obce, na což změna č. 2 územního plánu přímo reaguje. Řešení problémů spojených s odkanalizováním a čištěním odpadních vod je

navíc natolik specifické, že nelze jednoznačně stanovit, která varianta je z hlediska zachování stávajících poměrů nejvíce vyhovující.

11. Pro přemístění výstavby ČOV se navíc kladně vyslovil rovněž dotčený orgán na úseku ochrany přírody a krajiny, přičemž nelze opomenout ekonomickou výhodnost nového umístění. Ta kromě výše uvedené finanční úspory spočívá rovněž ve využití stávajících přípojek elektrické a vodovodní sítě, adekvátního umístění sběrače a již existující pozemní komunikace „.....“, která je stavebně-technicky optimální a je přímo napojena na silnici č. II/407. Podrobnější zdůvodnění nelze podle odpůrce v rámci územního plánování spravedlivě požadovat.
12. K námitce navrhovatelky ohledně zhoršení kvality životního prostředí a života obyvatel dále odpůrce uvedl, že se nově vymezené plochy Z61 a Z62 nenachází na chráněném území, což vyplývá rovněž ze souhlasných stanovisek dotčených orgánů. Situování ČOV do prostoru bývalé vodní hráze navíc umožní díky vzrostlé zeleni a tělesu hráze vytvořit přirozenou pohledovou a prostorovou bariéru. Kromě toho bylo vymezeno ochranné pásmo stanovující možný rozsah škodlivých vlivů. Navrhovatelkou argumentované lokální biocentrum (LBC 8) zůstalo v požadovaném rozsahu rovněž zachováno, přičemž již původní územní plán se stavbou ČOV v blízkosti pozemku navrhovatelky podmíněně počítal. Proto odpůrce navrhl, aby krajský soud návrh na zrušení změny č. 2 územního plánu zamítl a uložil navrhovatelce povinnost nahradit náklady soudního řízení.

IV. Replika navrhovatelky a duplika odpůrce

13. Navrhovatelka podala na vyjádření odpůrce stručnou repliku, ve které toliko uvedla, že odpůrce argumenty uvedené v návrhu na zrušení změny č. 2 územního plánu nijak nevyvrátil. Naopak navrhovatelka setrvala na svém stanovisku, že přijetím dané změny došlo k nepřiměřenému a diskriminačnímu zásahu do jejího vlastnického práva. Odpůrce totiž podle jejího názoru nedodržel požadavek subsidiarity a minimalizace zásahů v případě, že je soukromý zájem na úkor zájmu veřejného omezen.
14. V duplice na repliku navrhovatelky poté odpůrce opětovně poukázal na skutečnost, že přijetím změny č. 2 územního plánu nedošlo k zásahu do vlastnického práva stěžovatelky, neboť žádný její pozemek k dotčeným plochám nepřiléhá. S ohledem na využití tělesa bývalé vodní hráze navíc nedojde k narušení krajinného rázu či ke vzniku estetického problému z důvodu výhledu na ČOV. Argumenty navrhovatelky ohledně zhoršení kvality životního prostředí jsou nepodložené. Pokud se jedná o namítané porušení principu subsidiarity a minimalizace zásahů, odpůrce odkázal na své dřívější vyjádření, k čemuž doplnil, že navrhovatelka svá tvrzení nijak nedokládá ani nekonkretizuje. Veřejný zájem na zvolení vhodnější varianty pro zajištění odkanalizování a čištění odpadních vod převažuje nad jejím soukromým zájmem.

V. Vyjádření osob zúčastněných na řízení

15. V předmětné věci se v soudem stanovené lhůtě přihlásilo devět osob zúčastněných, pro něž je společné, že se jedná o fyzické a právnické osoby, které buď v místní části městyse Nová Říše bydlí, vlastní nemovitosti anebo podnikají (V., s.r.o.). Zároveň je

pro ně společně, že se aktivně účastnily projednávání návrhu předmětného opatření obecné povahy a uplatnily v řízení své námítky a připomínky.

16. Všechny osoby zúčastněné vyjádřily podporu návrhu na zrušení předmětného opatření obecné povahy, přičemž se opíraly ve svých vyjádřeních o argumentaci obdobnou návrhovým bodům (porušení zásady legitimního očekávání a principu proporcionality, jakož porušení principu minimalizace zásahu do ústavně zaručeného práva na vlastnictví). Poukázaly také na riziko obtěžujících imisí, které by nové umístění ČOV přineslo.

VI. Správní spis

17. Krajský soud uvádí, že mu byl odpůrcem kompletní správní spis poskytnut na elektronickém nosiči dat - CD, přičemž obsahuje velké množství podkladů zachycujících celý průběh pořizování změny č. 2 územního plánu, včetně stanovisek dotčených orgánů, vizualizace zamýšlené stavby ČOV (digitální model stavby a jejího okolí) a připomínek a námitek, které byly proti návrhu dané změny územního plánu uplatněny. Stejně tak se ve správním spisu nachází návrh na vydání změny č. 2 územního plánu, ve kterém je kromě textové části obsaženo rovněž grafické znázornění původních a nově vymezených ploch určených pro výstavbu ČOV a zajištění její dopravní obslužnosti. Konečné znění změny územního plánu městyse Nová Říše zahrnuje rozhodnutí o námitkách.
18. S ohledem na skutečnost, že se navrhovatelka v zásadě domáhala zrušení daného opatření obecné povahy - změny č. 2 územního plánu z důvodu porušení zásady legitimního očekávání, neproporcionálního zásahu do vlastnických práv a nepřezkoumatelnosti rozhodnutí o námitkách, krajský soud dále poukazuje pouze na vybrané podklady, které jsou z jeho pohledu ve vztahu k posouzení důvodnosti námitek navrhovatelky relevantní.
19. Konkrétně se ve vztahu k argumentům navrhovatelky ohledně dopadů výstavby ČOV na životní prostředí a místní podmínky ve správním spisu nachází souhlasné stanovisko Krajské hygienické stanice kraje Vysočina ze dne 11. 5. 2017, sp. zn. KHSVÚ8595/2017/JI/HOK/Fiš (dále jen „stanovisko KHS“), podle kterého je při realizaci změny č. 2 územního plánu požadováno toliko respektování již stanovených ochranných pásem v oblasti veřejného zdraví, včetně vymezených chráněných prostor při umístění staveb. Dále odpůrce obdržel souhlasné stanovisko Městského úřadu Telč, odboru životního prostředí – ochrana přírody a krajiny ze dne 8. 6. 2017, sp. zn. MěÚTelč3234/2017OŽP/Po (dále jen „stanovisko MúT – OŽP“), podle něhož splňuje nová výměra dotčeného biocentra LBC8 – Pod Chobotem minimální velikost stanovenou pro zajištění funkčnosti Územního systému ekologické stability.
20. Ze zbývajících stanovisek dotčených orgánů považuje dále krajský soud za vhodné poukázat ve vztahu ke spornému řešení dopravní obslužnosti ČOV rovněž na stanovisko Městského úřadu Telč, odboru dopravy, ze dne 19. 6. 2017, č. j. Telč 4349/2017 OD (dále jen „stanovisko MúT – OD“), obsahujícího doporučení zajistit obslužnost ČOV prostřednictvím pozemní komunikace „.....“, a to z důvodu napojení na silnici č. II/407 a vhodným stavebně-technickým parametřům.
21. Z hlediska kapacity ČOV, pracující na mechanicko-biologickém principu, je pak zásadní stanovisko Svazu vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO k projektové

dokumentaci ze dne 8. 3. 2019, č. j. DJI 3129/VTN/18 (dále jen „stanovisko SvaK – JIHLAVSKO“), z jeho obsahu vyplývá, že bude ČOV využívána rovněž pro potřeby obcí Bohuslavice (131 obyvatel) a Vápovice (36 obyvatel), přičemž se tak spolu s městysem Nová Říše jedná o zhruba 998 obyvatel. Související produkce odpadních vod je v dané lokalitě plánována celkem na 150 l/os/den. Konkrétní rozměry daného zařízení zachycuje technická dokumentace, která je součástí závazného stanoviska Městského úřadu Telč, odboru rozvoje a územního plánování, ze dne 10. 12. 2018, č. j. Telč 7916/2018 ORÚP (dále jen „stanovisko MÚT – ÚP“).

VII. Posouzení věci krajským soudem

a) Podmínky řízení

22. Napadené opatření obecné povahy ve smyslu změny č. 2 Územního plánu Nová Říše vydané dne 6. 3. 2018 usnesením zastupitelstva městyse Nová Říše č. 3/1/2018-ZM, krajský soud přezkoumal v řízení podle ust. § 101a a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), v mezích uplatněných návrhových bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání opatření obecné povahy (ust. § 101b odst. 3 s. ř. s.).
23. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 101b odst. 4 ve spojení s ust. § 76 odst. 3 a ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť s tím účastníci vyslovili souhlas a soud nepovažoval nařízení jednání za potřebné.
24. Předně se soud zabýval tím, zda jsou splněny procesní podmínky řízení ve smyslu ust. § 46 odst. 1 s. ř. s., bez kterých nelze v řízení pokračovat, resp. zda podaný návrh skutečně směřuje proti opatření obecné povahy a zda je dána aktivní procesní legitimace navrhovatelky a pasivní procesní legitimace odpůrce.
25. Navrhovatelka brojila proti změně č. 2 územního plánu, k jejímuž přijetí došlo podle ust. § 43 odst. 4 ve spojení s ust. § 44 písm. a) zákona č. 183/2006, o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a to formou opatření obecné povahy podle příslušných ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“). V tomto ohledu není pochyb o tom, že je napadená změna č. 2 územního plánu jako opatření obecné povahy přezkoumatelná ve správním soudnictví. Předmětné opatření obecné povahy nabylo účinnosti ke dni 27. 3. 2018, takže návrh byl podán včas.
26. Ve vztahu k posouzení aktivní legitimace navrhovatelky je dále třeba vycházet z dikce ust. § 101a odst. 1 s. ř. s., podle kterého může podat návrh na zrušení opatření obecné povahy ten, kdo tvrdí, že byl jeho vydáním zkrácen na svých právech. Tato podmínka byla podle názoru zdejšího soudu na straně navrhovatelky splněna, neboť namítala, že došlo vydáním změny č. 2 územního plánu a souvisejícího přemístění plánované realizace ČOV do ploch Z61 a Z62 k neproporcionálnímu zásahu do výkonu jejího vlastnického práva k pozemkům, jejichž vlastnictví doložila, které se v blízkosti dotčených ploch nacházejí.
27. V tomto ohledu krajský soud dodává, že nelze opomenout specifickou povahu ČOV, jakožto stavby, která je vlivem procesu čištění odpadních vod přímo spojena s produkcí nepříznivých vlivů imisí (zápach, hluk, vibrace apod.), jejichž intenzita souvisí

s technickou funkcí a kapacitou daného zařízení, včetně způsobu obsluhy. Z toho důvodu nelze podle názoru krajského soudu a priori zpochybnit tvrzení navrhovatelky, že bylo do jejího vlastnického práva k dotčeným pozemkům zasaženo jen proto, že s nově vymezenými plochami pro stavbu a obslužnost ČOV bezprostředně nesousedí.

28. Tento závěr ostatně vyplývá rovněž z nálezu Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2005, sp. zn. III. ÚS 609/2004 (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), ve kterém bylo ve vztahu k vymezení sousedního pozemku ve smyslu znění stavebního zákona účinného do 31. 12. 2006 uvedeno, že „*jedině extenzivní výklad § 34 odst. 1 stavebního zákona č. 50/1976 Sb. je ústavně konformní; tomu nasvědčuje i samotným zákonodárcem předpokládaná pouhá možnost dotčení práv. Omezení pojmu „soused“ jenom na vlastníky nemovitostí, které spolu bezprostředně souvisí, resp. mají společnou (mezující) hranici se stavebním pozemkem, není v souladu s ústavními principy ochrany základních práv.*“ (dále také viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2007, č. j. 8 As 27/2006-70; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
29. Pokud se jedná o pasivní legitimaci odpůrce, může jím být podle ust. § 101a odst. 3 s. ř. s. ten, kdo vydal opatření obecné povahy, jehož zrušení, popř. jeho části, je navrhováno. Ve věci zrušení napadené změny č. 2 územního plánu je tak odpůrcem městys Nová Říše, jehož zastupitelstvo dané opatření obecné povahy vydalo (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009-120). Krajský soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že v projednávané věci jsou procesní podmínky řízení splněny a je tedy možné přistoupit k soudnímu přezkumu souladu opatření obecné povahy se zákonem.

b) Posouzení napadeného opatření obecné povahy

30. Za tímto účelem byl v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, č. j. 1 Ao 1/2005-98, dovozen algoritmus přezkumu spočívající v následujících pěti krocích: „...*za první, v přezkumu pravomoci správního orgánu vydat opatření obecné povahy; za druhé, v přezkumu otázky, zda správní orgán při vydávání opatření obecné povahy nepřekročil meze zákonem vymezené působnosti (jednání ultra vires); za třetí, v přezkumu otázky, zda opatření obecné povahy bylo vydáno zákonem stanoveným postupem; za čtvrté, v přezkumu obsahu opatření obecné povahy z hlediska rozporu opatření obecné povahy (nebo jeho části) se zákonem (materiální kritérium); za páté, v přezkumu obsahu vydaného opatření obecné povahy z hlediska jeho proporcionality.*“
31. Krajský soud postupoval podle ustanovení § 101d odst. 1 s.ř.s., podle něhož je při rozhodování o přezkumu opatření obecné povahy soud vázán rozsahem a důvody návrhu.
32. Naplnění prvních dvou kroků algoritmu soudního přezkumu považoval krajský soud za nesporné, neboť zastupitelstvo městyse Nová Říše je oprávněno vydávat v samostatné působnosti územní plán v souladu s ust. § 6 odst. 5 písm. c) stavebního zákona, přičemž nebylo shledáno pochybení ani ve vztahu k výkonu dané pravomoci v mezích zákonem stanovené působnosti (věcné, osobní, místní a časové). V rámci posouzení, zda byly splněny také zbývající kroky algoritmu soudního přezkumu, poté již krajský soud vycházel z návrhových bodů, které byly proti napadené změně č. 2 územnímu plánu vzneseny.

33. Předně bylo namítáno, že byla přijetím této změny porušena zásada legitimního očekávání, která se vztahuje rovněž k procesu rozhodování o prostorovém uspořádání a změnách ve funkčním využití území. V tomto kontextu je vhodné poznamenat, že navrhovatelka stejně jako osoby zúčastněné na řízení samotný záměr vybudovat ČOV nezpochybnila, ale pouze brojila proti změně jejího umístění do více zastavěné části městyse, a to v blízkosti jejích vlastních pozemků.
34. Konkrétně navrhovatelka poukázala na skutečnost, že si místní obyvatelé dotčené pozemky pořizovali za účelem bydlení, podnikání či rekreace s vědomím toho, že se jedná o klidnou lokalitu městyse, která byla dokonce v původním znění územního plánu vymezena jako biocentrum bez možnosti jakékoliv výstavby. V tomto ohledu dává krajský soud navrhovatelce za pravdu v tom, že musí být územní plán s ohledem na svoji povahu, jakožto základní koncepce rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání, založen na kontinuálním a ze strany místních obyvatel předvídatelném rozhodování o využití území.
35. Na druhou stranu však nelze dospět k závěru, že nemůže docházet při zachování výše uvedených zásad k dílčím změnám obsahu územního plánu, a to v návaznosti na vývoj podmínek v dané lokalitě či aktuální potřeby územně samosprávného celku a jeho obyvatel. K tomu je vhodné doplnit, že se v případě změny č. 2 územního plánu městyse Nová Říše ohledně nového umístění ČOV nejedná o rozhodnutí zastupitelstva, které by navrhovatelka nemohla předvídat.
36. Je sice pravdou, že je v rámci vymezení základní koncepce rozvoje území v územním plánu uvedeno, že bude městys Nová Říše rozvíjen podle motto „*Nová říše – centrum pohody ducha i těla v krásné a harmonické krajině Vysočiny*“. Jedná se však pouze o obecnou deklaraci rozvoje územního plánování vztahující se na celé území městyse, ze které nelze ad absurdum dovozovat nepřípustnost jakéhokoliv stavebního záměru ve veřejném zájmu, přestože se z podstaty věci může v určité míře dotýkat dosavadního uspořádání krajiny, místní zástavby a individuálních zájmů některých obyvatel.
37. Nelze navíc v souladu vyjádřením odpůrce opomenout, že se argumentace navrhovatelky vztahuje primárně k vlastnictví jejího pozemku parc. č., který se nachází v blízkosti pozemků se stanoveným využitím přírodní plocha E (např. parc. č. ...), kde dokonce územní plán vybudování ČOV konzistentně umožňuje, a to pod podmínkou, že bude zajištěn co nejmenší zásah a narušení příslušného biocentra. Pakliže tedy byla pro umístění ČOV zvolena na rozdíl od přírodní plochy E vzdálenější plocha technické infrastruktury Z 61, nelze vycházet z toho, že by byla tato skutečnost pro navrhovatelku při pořízení dotčeného pozemku zcela nepředvídatelná.
38. Ostatně také v případě samotné plochy biokoridorů je v rámci územního plánu městyse Nová Říše podmíněně připuštěno jejich využití pro výstavbu ČOV, pakliže bude zajištěn co nejmenší zásah do narušení jejich funkčnosti. V tomto kontextu pak bylo vydáno již uvedené stanovisko MúT – OŽP ohledně omezení výměry biocentra LBC8 – Pod Chobotem, a to s odkazem zachování jeho minimální velikosti nezbytné pro funkčnost systému ekologické stability. Přestože se tedy příslušný orgán vyjadřoval jako dotčený orgán zejména ve vztahu k ochraně přírody a krajiny, tedy nikoliv kolidujícímu zájmu navrhovatelky, je možné dovodit, že nepovažoval vybudování ČOV z hlediska zachování krajinného rázu za excesivní.

39. S tím poté souvisí také námitky žalobkyně týkající se neproporcionálního zásahu do vlastnického práva k dotčeným pozemkům. Při posouzení toho, zda odpůrce při novém umístění plánované výstavby ČOV postupoval v souladu se zásadou subsidiarity a minimalizace zásahů či nikoliv, je nicméně podle názoru zdejšího soudu nutné zohlednit všechny rozhodné okolnosti, včetně typu, umístění, kapacity a vizuální podoby daného zařízení.
40. Z podkladů založených ve správním spisu vyplývá, že mají být plochy a využity pro výstavbu ČOV mechanicko-biologického typu, a to s kapacitou 960 EO, resp. pro celkem zhruba 988 obyvatel městyse Nová Říše a přilehlých obcí Bohuslavice a Vápovice (viz stanovisko SvaK – JIHLAVSKO). Nejedná se tedy o velkokapacitní ČOV, nýbrž o menší zdroj emisí kategorie 500 – 2000 EO (viz k tomu příloha č. 1 nařízení vlády č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech). Ze stavebně-technického hlediska lze pak vycházet zejména z digitálního modelu stavby a její dokumentace, která byla přiložena ke stanovisku stanovisko MÚT – ÚP.
41. K umístění daného zařízení má dojít do prostoru bývalé vodní nádrže (původně vymezená plocha Z39 pro její obnovu zrušena z důvodu obnovy vodní nádrže Okrouhlík), což podle názoru krajského soudu díky zachovalému tělesu hráze a okolnímu porostu zajistí přirozenou prostorovou a pohledovou bariéru na ČOV, která by měla být vystavěna pouze do výšky několika metrů, a to za použití přírodních materiálů. Lze se tedy ztotožnit se závěrem odpůrce podloženým souhlasnými stanovisky dotčených orgánů, že nebude v důsledku výstavby ČOV v rámci plochy Z61 dosavadní krajinný ráz excesivním způsobem zasažen.
42. V této souvislosti se je třeba ztotožnit s názorem žalovaného, že není v kompetenci krajského soudu, aby v rozporu s ústavně garantovaným právem na samosprávu podle čl. 8 Ústavy České republiky na místo příslušných orgánů územně samosprávného celku posuzoval vhodnost konkurujících si variant řešení využití daného území, pakliže jsou při rozhodování o těchto otázkách splněny podmínky stanovené zákonem či následně stanovisky dotčených orgánů, a to při současném respektování požadavku proporcionality.
43. Stejným způsobem se v minulosti vyjádřil také Nejvyšší správní soud, když například ve svém rozsudku ze dne 21. 10. 2009, čj. 6 Ao 3/2009 – 76, judikoval, že: „...volba konkrétní podoby využití určitého území výsledkem ničeho jiného než určité politické procedury v podobě schvalování územního plánu, v níž je vůle politické jednotky, která o něm rozhoduje omezena, a to nikoli nevýznamně, požadavkem nevybočení z určitých věcných (urbanistických, ekologických, ekonomických a dalších) mantinelů daných zákonnými pravidly územního plánování. Uvnitř těchto mantinelů však zůstává vcelku široký prostor pro autonomní rozhodování příslušné politické jednotky. Jinak řečeno - není úkolem soudu stanovovat, jakým způsobem má být určité území využito ... Bylo-li tomu tak, je každá varianta využití území, která se takto 'vejde' do mantinelů územního plánování, akceptovatelná a soud není oprávněn politické jednotce vnucovat variantu jinou. Soud brání jednotlivce (a tím zprostředkovaně i celé politické společenství) před excesy v územním plánování a nedodržením zákonných mantinelů, avšak není jeho úkolem sám územní plány dotvářet.

44. V tomto kontextu je nutné doplnit, že vlastnické právo zakotvené v čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod není absolutní povahy, ale může být v zákonem stanovených případech omezeno, a to typicky z důvodů ochrany práv druhých a ochrany obecných zájmů, zejména lidského zdraví, přírody a životního prostředí. V každém případě však musí být při omezení vlastnického práva dodržen požadavek přiměřenosti, a to s ohledem na dosažení legitimního cíle, který je na úkor základního práva jednotlivce sledován (viz k tomu nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 4. 2004, sp. zn. II. ÚS 482/02).
45. Posouzení přiměřenosti omezení vlastnického práva na úkor obecného zájmu na harmonickém rozvoji území obce by se pak mělo nepochybně promítnout, stejně jako argumenty pro preferenci konkrétní varianty, nejen v odůvodnění návrhu změn územního plánu, ale zejména v rámci vypořádání připomínek a námitek vlastníků dotčených pozemků, pakliže byly řádně uplatněny.
46. K tomu ovšem krajský soud dodává, že s ohledem na povahu územního plánování nemohou být kladeny na odůvodnění rozhodnutí o námitkách z hlediska detailnosti přemrštěné požadavky, jak ostatně v minulosti dovodil Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 7. 5. 2013, sp. zn. III. ÚS 1669/11: *„[p]ožadavky vznášené Nejvyšším správním soudem vůči zastupitelstvu obce, pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami vlastníka pozemku uplatněnými proti územnímu plánu, nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky jsou výrazem přepjatého formalismu, který ohrožuje funkčnost územního plánování a přispívá k narušení stability systému územního plánování a právních jistot občanů; lze je hodnotit jako nepřijatelný zásah do práva na samosprávu.“*
47. Co se pak týče namítaného porušení principu proporcionality a minimalizace zásahů do vlastnického práva, je podle názoru krajského soudu nutné v první řadě reflektovat skutečnost, že územní plán nelze chápat jako konečného rozhodnutí o umístění stavby, a to se všemi souvisejícími důsledky. Přestože obec musí již při pořizování územního plánu či jeho změně respektovat obecné principy územního plánování, je třeba zohlednit prospektivní charakter každého z uvedených stavebních záměrů, které budou i přes pozitivní stanoviska dotčených orgánů nadále posuzovány z hlediska ochrany kolidujících veřejných a soukromých zájmů v navazujících řízeních.
48. V této souvislosti je pak nutné interpretovat rovněž požadavky na rozsah odůvodnění změny územního plánu, a to za předpokladu, že spočívá ve vymezení stavebního záměru, který může být proveden ve více variantách. Navrhovatelka namítala, že byla změna místa určeného pro vybudování ČOV na úkor vlastníků dotčených pozemků zdůvodněna pouze ekonomickou výhodností, která nebyla nijak doložena. Krajský soud nepochybně, že by bylo žádoucí, pakliže by odpůrce v rámci pořizování a schvalování změny č. 2 územního plánu do správního spisu založil odborné podklady či konkrétní projekt dotčené stavby dokladující očekávané úspory, kterých bude realizací alternativního řešení dosaženo.
49. Na druhou stranu se podle názoru krajského soudu jedná až o sekundární důsledek výhodnosti dané varianty, která primárně ze stavebně-technického hlediska více odpovídá místním podmínkám. Jak již bylo výše uvedeno, umístění ČOV do místa bývalé vodní nádrže má z hlediska posouzení obecného zájmu pozitivní důsledek, neboť dochází využitím tělesa bývalé hráze a okolního vzrostlého porostu k vytvoření

přirozené pohledové bariéry, což odpůrce výslovně uvedl v napadeném opatření obecné povahy a navrhovatelka tento závěr nijak nezpochybnila.

50. Stejně tak lze z podkladů založených ve správním spisu a závazného stanoviska příslušného orgánu na úseku dopravy ze dne 19. 6. 2017, č. j. 4349/2017 OD, spolehlivě dovodit, že je možné pro obslužnost budoucí stavby ČOV využít stávajících pozemních komunikací („.....“ s napojením na silnici č. II/407), aniž by tak byla nezbytná jejich rozsáhlá výstavba jako v případě původně zvolené varianty řešení mimo zastavěnou část území.
51. Kromě toho nelze opomenout, že odpůrce argumentoval možností napojení ČOV na již vybudované přípojky sítí (elektřina, plyn), jejichž dostupnost je v blízkosti zastavené části obce logicky odvoditelná. Opomenout dále nelze ani skutečnost, že má být podle změny č. 2 územního plánu výstavba ČOV realizována na pozemcích ve vlastnictví odpůrce, což není mezi stranami předmětem sporu a jedná se o veřejně dostupný údaj v katastru nemovitostí. Tato skutečnost se nepochybně projeví nejen v úspoře za odkup cizích pozemků, ale také v eliminaci případných sporů ohledně zřizování věcných břemen, což by mohlo samotnou realizaci stavebního závěru výrazně zpomalit.
52. Za této situace tak podle názoru krajského soudu není nezbytné, aby odpůrce za účelem srovnání a posouzení výhodnosti jednotlivých záměrů vycházel výhradně z podrobného propočtu finanční úspory, kterým v rámci návrhu změny č. 2 územního plánu mimo jiné argumentoval, neboť se jedná až o sekundární důsledek všech výše uvedených okolností, které byly při zdůvodnění volby daného stavebního záměru k uplatněným připomínkám a námitkám zohledněny.
53. Přesto musí dát zdejší soud navrhovatelce zčásti za pravdu, že se žalovaný zejména k její námitce související s dopravní obslužností ČOV v souvislosti s plánovaným svozem fekálií z dalších dvou obcí (rozvedeno zejména v rámci námitek H. L. – osoba zúčastněná na řízení) v rámci odůvodnění změny č. 2 územního plánu ani v rozhodnutí o námitkách výslovně nevyjádřil. V tomto kontextu však je nutno zdůraznit, že se jedná až o sekundární působení nepříznivých vlivů, které jsou odvozeny od samotné výstavby ČOV jako hlavního zdroje případného hluku, zápachu a vibrací.
54. Nelze navíc přehlédnout, že byly uplatněné požadavky na zpracování hlukové a pachové studie odpůrcem odmítnuty s odkazem na dodržení podmínek konzultace s příslušným dotčeným orgánem podle územního plánu a související stanovisko KHS, které vyžadovalo toliko dodržování dosavadních limitů. Kromě toho odpůrce uplatněné námitky týkající se ochrany životního prostředí a dopadů imisí souvisejících s provozem ČOV na život místních obyvatel implicitně vypořádal nejen odkazem na vymezené ochranné pásmo, ale zejména na povahu navazujícího územního a stavebního řízení, v rámci kterých budou negativní účinky stavby daného zařízení důkladněji posouzeny. Tento závěr pak podporuje rovněž souhlasné stanovisko KHS s návrhem rozhodnutí o námitkách ze dne 23. 1. 2018, sp. zn. KHSV/641/2018/JI/HOK/Fiš, které je ve správním spisu založeno. Rozhodnutí o námitkách proto krajský soud považuje za přezkoumatelné, přestože se mohl odpůrce k jednotlivým námitkám nepochybně vyjádřit podrobnějším způsobem.
55. Je pak především úkolem příslušných orgánů v rámci územního a posléze stavebního řízení, aby se působením nepříznivých vlivů spojených s provozem ČOV zabývaly, a to rovněž nad rámec vymezeného rozsahu ochranného pásma, které pochopitelně

nezahrnuje potenciální vlivy související s dálkovým svozem fekálií po pozemních komunikacích. V tomto ohledu pak přichází v úvahu rovněž zpracování odborných posudků či studií zabývajících se hlukem, zápachem a dalšími nepříznivými vlivy spojenými s provozem a obsluhností daného typu zařízení, které navrhovatelka a některé osoby zúčastněné na řízení navrhovaly ve svých námitkách a připomínkách k návrhu předmětného opatření obecné povahy

56. Přestože pozemky navrhovatelky k místu realizace ČOV bezprostředně nepřiléhají, nemá krajský soud na základě výše uvedeného žádné pochybnosti o tom, že je navrhovatelku stejně jako osoby zúčastněné na řízení nutné považovat s ohledem na povahu nepříznivých vlivů souvisejících s provozem daného typu zařízení (včetně svozu fekálií) za účastníky územního řízení ve smyslu ust. § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2009, čj. 5 As 67/2008-111).

VIII. Závěr a náklady řízení

57. Ze všech shora uvedených důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
58. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
59. Navrhovatelka úspěšná nebyla, protože nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšný byl odpůrce, kterému přísluší náhrada nákladů řízení, jelikož podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, platí, že: *„Žalované správní orgány ovšem mají právo na náhradu účelně vynaložených nákladů přesahujících jejich běžnou úřední činnost. Příkladem může být řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy (např. územního plánu) vydaného malou obcí, která nedisponuje odborným personálem ani potřebnými finančními zdroji nezbytnými pro vedení složitého soudního řízení. Odbornou agendu spojenou s pořízením územního plánu zákon svěřuje pořizovateli [srov. § 2 odst. 2 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)], který však za vydaný územní plán nenese odpovědnost, neboť odpůrcem v řízení před soudem je obec, jejíž zastupitelstvo opatření obecné povahy vydalo (§ 101a odst. 3 s. ř. s.). V takové situaci nelze náklady vynaložené v řízení před soudem považovat za součást běžné úřední činnosti odpůrce a ten má právo na jejich náhradu v plné výši (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).“* Tato situace nastala přesně v předmětné věci, kdy městys Nová Říše jako odpůrce nedisponuje odborným personálem ani potřebnými finančními zdroji nezbytnými pro vedení složitého soudního řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy, protože mu krajský soud jako úspěšnému odpůrci přiznal náhradu účelně vynaložených nákladů řízení v plném rozsahu.
60. Ze soudního spisu vyplývá, že právnímu zástupci odpůrce vznikly náklady za 3 úkony právní služby (převzetí zastoupení, vyjádření k návrhu a podání dupliky) po 3 100 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a dále má nárok na 3x režijní paušál po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Jelikož zástupce odpůrce krajskému soudu doložil, že je plátcem DPH, zvýšil krajský soud

náhradu odměny za právní zastoupení o částku připadající na tuto daň. Celkem je tedy navrhovatelka povinna odpůrci na nákladech řízení nahradit částku 12 342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí.

61. Osobám zúčastněným na řízení soud v tomto řízení žádnou povinnost neuložil, nevzniklo jim proto právo na náhradu nákladů řízení, samy pak náhradu nákladů řízení nepožadovaly a ani neuvedly žádný důvod hodný zvláštního zřetele, pro nějž by jim měla být podle ust. § 60 odst. 5 s. ř. s. náhrada výjimečně přiznána (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 13. června 2019

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
K. M.